Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 280 Miercuri 15 Octombrie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

ŞCOALA ROMÂNEASCĂ IN TRANSNISTRIA

Zilele trecute s'au deschis şcolile primare în Transnistria. E un eveniment, a cărui importanţă, după vitejia faptelor de arme ale ostaşilor români, merită să fie subliniată.

Răsărit nou de lumină şi carte românească apare după atâţia ani de urgie ruseasca pentru moldovenii dintre Nistru şi Bug. Peste tot şcoala a început sub semnul crucii şi al rugăciunii către Cel Atotputernic, în faţa stindardului românesc, preamărindu-se marele act al desrobirii ca o minune salvatoare din ghiarele bolşevismului. Copii vor învăţa carte în graiul strămoşesc şi nu vor mai fi chinuiţi cu alfabetul slavon şi limba rusă, ca sub vechiul regim de asuprire şi teroare.

Nefericiţii moldoveneni dintre Nistru şi Bug au avut mult de suferit atât sub regimul ţarist, dar mai cu seamă sub cel bolşevic. Sub vechea stăpânire moscovită trebuia să lupte cu acţiunea de rusificare, neavând dreptul să înveţe carte în şcoală şi să se roage în biserică în limba românească. Iar două decenii şi ceva cât a durat monstruosul regim comunist, a trebuit să înfrunte prigoana deportărilor prin stepele de ghiaţă ale Siberiei şi calvarul executărilor fără milă, fiindcă nu înţelegeau să renunţe la credinţa lor, la petecul de pământ pe care-l munceau şi să intre în sistemul colectivizării.

Şcoala sub bolşevici n'a fost propriu zis de cât un mijloc de rusificare şi comunizare.

Puţinele cunoştinţe ce le primeau copiii, se predau în limba rusă, scopul principal al învăţământului primar nefiind altul decât propaganda cea mai abilă de a creşte tineretul în ideile bolşevice, făcându-l să rupă legătura cu credinţa, cu biserica, şi cu trecutul părinţilor. Şcoala nu urmărea cu alte cuvinte decât desrădăcinarea copiilor din mediul şi tradiţia strămoşească.

Astăzi reînvie pe aceste meleaguri, tradiţia moldovenească şi cultura românească, în spiritul unei civilizaţii şi, libertăţi pe care moldovenii de peste Nistru nu le-au putut cunoaşte.

Învăţătorii, ca şi preoţii au într'adevăr, în aceste sate şi oraşe, atâta amar de vreme prigonite şi prădate de cutropitorii asiatici, misiunea unui apostolat de luminare şi îndrumare a tineretului şi poporului, în spiritul dreptei credinţe şi conştiinţe româneşti.

Intunericul în care a fost cufundată întreaga populaţie transnistriană nu poate fi risipit de cât de şcoală şi biserică, prin slujitorii lor.

Animaţi de suflul dragostei de ţară şi încredinţaţi că numai atunci vor fi cinstite cu adevărat jertfele şi sângele vărsat al ostaşilor noştri bravi, când fiecare, acolo la postul lui, îşi va face datoria în deplină conştiinţă că serveşte neamul şi patria.

Pentru a smulge victoria
E nevoie de încordare supremă.
Cei care nu luptă contribue la victorie
Subscriind cât de curând
Sume cât mai mari la Imprumutul Reîntregirii.

ACORDURI ŞI DECLARAŢII LINIŞTITOARE

de N. BATZARIA

Noul acord economic germano-turc a prilejuit declaraţii ce merită să fie relevate, pentrucă ele precizează o situaţie şi oglindesc o stare de spirit ce îndreptăţeşte aprecieri liniştitoare, dar exacte în ceeace priveşte atitudinea statelor din Orientul apropiat şi în deosebi a Turciei.

Aşa, relevăm ca foarte semnificativ pasagiul ce urmează din interviewul acordat marelui ziar turc „Cumhuriyet" de către ambasadorul Turciei la Berlin.

Vorbind despre relaţiile dintre Germania şi Turcia, ambasadorul a declarat, între altele: „Aceste relaţii, după un moment de criză la începutul conflictului, au devenit treptat tot mai strânse".

Acesta este adevărul. La începutul războiului actual şi multe luni după aceea, atitudinea presei turceşti n'a fost tocmai amicală faţă de puterile Axei. Cu excepţii rare, mai toate ziarele dela Ankara şi Istanbul arătau o vădită înclinaţie şi simpatie pentru cauza Angliei şi a aliaţilor acesteia, iar când a isbucnit în Balcani războiul italo-grec, această atitudine luase un caracter şi mai accentuat.

Insă mersul războiului, adică victoriile succesive ale Axei, asigurările date de puterile Axei că nu nutresc nici un fel de gânduri ascunse şi duşmănoase faţă de Turcia, dar — în mod cu totul deosebit — evenimentele petrecute în Orientul asiatic şi prăbuşirea militară a Rusiei Sovietice au determinat în presa turcă, precum şi în cercurile politice turceşti, o apreciere mai exactă a situaţiei şi, în consecinţă, o schimbare în atitudinea luată la începutul războiului.

Guvernul turc încheie un acord economic cu Germania, acord urmat de o declaraţie comună a celor două guverne şi în care se spune că „amiciţia germano-tur-

(Continuare in pag. 2-a)

COMANDANŢII ARMATELOR GERMANO-ROMÂNE IN BĂTĂLIA DELA MAREA DE AZOV

MAREŞALUL VON RUNDSTAEDT

GENERALUL VON LOEHR

GENERALUL DUMITRESCU

GENERALUL VON KLEIST

Situaţia pe teatrul de război oriental

Fazele marei bătălii dintre Nipru şi Marea de Azov.— Moscova ameninţată

de R. SEIŞANU

Marea bătălie dintre Nipru şi marea de Azov, care s'a terminat în seara zilei de 11 Octombrie prin victoria strălucită a armatelor germane, române şi aliate, a avut următoarele faze importante:

După ocuparea regiunei occidentale a Ucrainei până la Nipru, forţele germane şi române de la sud au avut misiunea să forţeze trecerea Niprului inferior, la sud de marile cataracte şi să continue operaţiunile în regiunea de la sud-est, dintre Nipru, marea de Azov şi peninsula Crimeea.

Cu toate dificultăţile mari ce le-a prezentat operaţiunea trecerei Niprului inferior, forţele germane şi române au reuşit să forţeze trecerea acestui fluviu pe la Berislav, sud de Nikopol şi nord de Cherson, să facă un cap de pod şi să-l desvolte.

După lupte crâncene ele au reuşit să bată şi să împartă în trei părţi armatele sovietice care opuneau o îndârjită rezistenţă între Niprul inferior, stepa Nogai şi Melitopol: o parte din forţele inamicului a fost aruncată spre vest într'o regiune în care a fost înconjurată şi zdrobită; altă parte, s'a retras prin stepa Nogai şi istmul Perikop, în Crimeea; iar grosul forţelor s'a retras spre est dincolo de stepa Nogai, în direcţia Melitopol. Stepa Nogai este regiunea cuprinsă între Niprul inferior la vest, Melitopol-Marea de Azov la est, marea Neagră şi istmul Perikop, la sud.

Grosul forţelor sovietice, s'a oprit apoi pe linia generală Balki — sud-vest de Melitopol — puternic organizată din timp de pace cu fortificaţii moderne. Această linie are o lungime de aproape 90 de km. (Balki e situat la N. V. de Melitopol, în apropiere de Nipru, la sud de Saporosje). Odată instalate pe această linie, forţele sovietice au fost întărite cu rămăşiţele celor retrase din zona Niprului şi cu alte trupe proaspete aduse dinapoi, cu multă artilerie grea, aviaţie şi puternice formaţiuni blindate.

Toate aceste forţe — circa

(Continuare in pag. 2-a)

Teatrul marei bătălii dintre Nipru şi Marea de Azov din Ucraina Orientală

URMĂRILE MARILOR VICTORII GERMANE

Svonuri şi precizări cu privire la atitudinea Japoniei

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 13. — Cercurile berlineze sunt de părere că ultimele mari victorii germane au schimbat în mod radical situaţia politică şi militară.

In legătură cu aceasta, se spune aci, că în unele din centrele europene, se va lua, în urma acestui fapt, o atitudine cu totul nouă, sau mai bine zis, se va anunţa în mod public o atitudine de multă adoptată. Căci este o realitate faptul că statele aliate sau amice stăpânesc acum o regiune economică vastă, întinzându-se dela Gibraltar la Volga şi, exceptând Elveţia şi Suedia, dela Capul Nord până în insula Creta.

In această regiune uriaşe, a început chiar în cursul războiului o colaborare economică internaţională, care având în vedere blocada britanică, trebuia să ducă neapărat la anumite tendinţe autarhice, chiar dacă nu s'ar fi urmărit aceasta dela început.

Faptul acesta e foarte important pentru statele extra-continentale cari vor să aibă relaţii economice cu această regiune.

E afară de orice îndoială că Germania, cu excelenta ei organizaţie, va şti să tragă profit, acum şi după terminarea războiului, din regiunile sovietice ocupate.

In discursul ţinut la Koenigsberg, d-rul Funk, ministrul economiei naţionale, a lăsat să se înţeleagă, că atât timp cât va dura războiul, Germania e hotărîtă să întrebuinţeze toate materialele brute obţinute din Rusia Sovietică, pentru întărirea potenţialului ei de război, iar după terminarea războiului, aceste materiale vor contribui la propăşirea statelor aliate.

Toate acestea nu sunt planuri vagi de viitor, ci realităţi cari nu pot fi puse la îndoială.

◆

In ce priveşte situaţia militară, se precizează că ultimul aliat al Angliei, Rusia Sovietică, a suferit o infrângere definitivă.

◆

Se arată în acelaş timp că privirile tuturor sunt îndreptate acum spre Extremul Orient, unde Japonia stă cu arma la picior.

Marele ziar japonez „O Kumin Shimbun", examinând situaţia, spune că ar fi o naivitate să se creadă că Japonia ar putea fi influenţată de presiunea anglo-saxonă, ce se încearcă asupra ei, de a o despărţi de puterile pactului tripartit. Japonia, spune mai departe ziarul, e gata să facă orice sacrificii, spre a conduce noua ordine din Extremul Orient.

Unele posturi de radio americane au anunţat că Japonia s'ar pregăti pentru o invazie în Rusia, iar radio Boston a spus că Germania ar face presiuni asupra Japoniei, spre a o determina să lichideze războiul cu China şi să se îndrepte cu toate forţele ei împotriva Angliei, Americii şi Rusiei Sovietice.

Cercurile germane desmint în mod categoric aceste svonuri, precizând că ameninţările Londrei nu vor determina Japonia să se retragă din pactul tripartit.

Pe de altă parte, se anunţă că presa britanică a pornit atacuri violente împotriva Japoniei, spunând că aceasta de-abia aşteaptă momentul ca să se arunce asupra Rusiei.

Din Londra, se anunţă în acelaş timp că tratativele japono-americane au fost întrerupte. Cercurile germane nu iau nici o atitudine faţă de aceste svonuri, precizând că Londra e consternată în urma înfrângerii Rusiei.

◆

Berlinul desminte deasemeni categoric svonul despre pretinse intenţii ale Germaniei de a oferi pace Rusiei, adăogând că hotărîrea Germaniei de a continua lupta e mai tare ca oricând şi că Rusia Sovietică nu mai poate fi salvată.

Chiar şi comentatorii englezi şi americani, cari se află acum la Moscova, sunt de părere că trupele germane ameninţă să ocupe în curând Caucazul, lipsind astfel U. R. S. S. de cele mai bogate regiuni petroliere.

350.000 de prizonieri sovietici luaţi în bătăliile dela Briansk şi Wiasma

BERLIN, 13 (Rador). Cartierul general al Fuehrerului a dat Luni, spre seară, următorul comunicat special:

Numărul prizonierilor luaţi de trupele germane, în cursul dublei bătălii de la Briansk şi Wiasma, este până acum de peste 350.000.

Această cifră creşte mereu.

Noui mari succese ale aviaţiei germane

Berlin, 13 (Rador). — Formaţiuni de avioane de luptă şi de avioane de vânătoare germane, operând pe frontul de est, au obţinut şi în cursul zilei de 12 Octombrie mari succese.

Liniile de aprovizionare sovietice au fost din nou bombardate. Mai multe linii de cale ferată au fost întrerupte. Au fost incendiate şi distruse opt trenuri printre care şi un tren de muniţiuni şi două trenuri petroliere, încărcate cu carburanţi. De asemeni au fost nimicite opt locomotive. Alte 41 trenuri şi 10 gări au fost avariate.

Care blindate sovietice concentrate şi coloane de vehicule au fost deasemeni atinse.

Alte formaţiuni ale aviaţiei germane au participat la operaţiunile terestre, distrugând cazemate şi poziţii de infanterie şi scoţând din luptă 2 tunuri cu tragere depărtată, 3 baterii de artilerie antiaeriană, 3 baterii de artilerie, şi 7 cuiburi de mitraliere.

Un număr de 329 autocamioane au fost atinse de bombe, incendiate sau distruse.

PE FRONTUL ODESEI

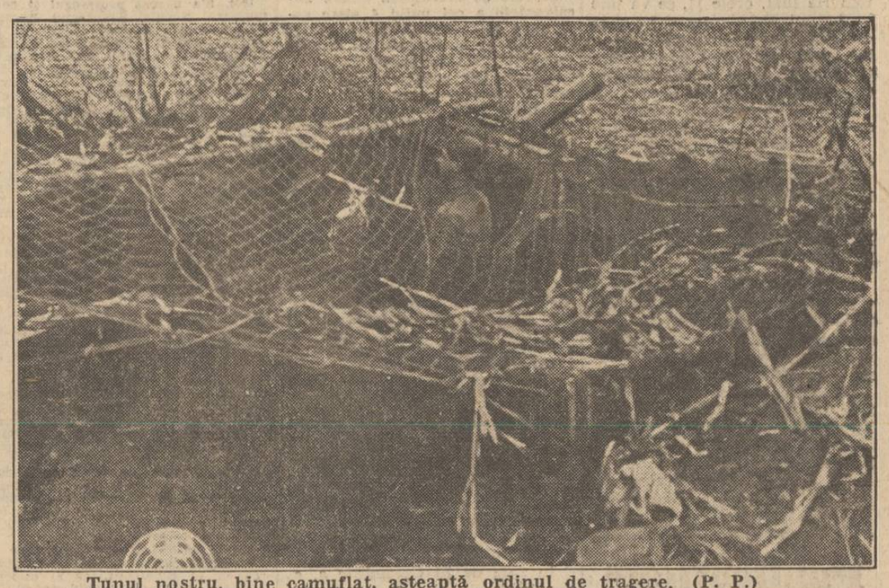

Tunul nostru, bine camuflat, aşteaptă ordinul de tragere. (P. P.)

GERMANIA N'A FĂCUT PROPUNERI DE PACE

PRECIZĂRILE MINISTERULUI DE EXTERNE

Berlin, 13 (Rador). — La ministerul de externe al Reichului se subliniază importanţa luării de atitudine, care a şi fost anunţată de agenţia D. N. B., cu privire la pretinse sondagii de pace din partea Germaniei.

Conferinţa de astăzi a presei străine, dela ministerul de externe al Reichului, s'a desfăşurat sub semnul dominant al acestei luări de atitudine, a cărei anunţare de către purtătorul de cuvânt al ministerului de externe a făcut cea mai puternică impresie asupra numeroşilor reprezentanţi ai presei străine.

◆

Berlin, 13 (Rador). — Mai multe ştiri date în ultimele zile de presa britanică se ocupă din nou despre pretinse sondagii de pace. Intre alţii, cu privire la această chestiune, d. Eden, ministrul englez al afacerilor străine, va lua la 25 Octombrie, atitudine la Manchester.

Intenţiunea pe care se bazează aceste svonuri false, pe cât de puţin îndemânatece, pe atât de neînţelese, este, după părerea cercurilor politice din Berlin, următoarea: guvernul englez ştie ce grozavă înfrângere a suferit, atât el cât şi cauza engleză, prin victoria Germaniei asupra Rusiei şi prin definitiva pierdere a acestui ultim aliat britanic pe continent.

Din această cauză guvernul se teme de o reacţiune serioasă pe care această înfrângere ar putea-o provoca la poporul englez, căruia i s'a vorbit totdeauna de o victorie a Rusiei asupra Germaniei şi se caută cu disperare o formulă sau alta, pentru a micşora succesul germanilor ascunzându-se în acelaşi timp propria înfrângere suferită de Marea Britanie în acest răzoi.

Se inventează deci la repezeală oferte germane de pace, în speranţa că poporul britanic îşi va spune că asemenea ofertă se interpretează ca un semn de slăbiciune din partea Germaniei şi că victoriile germane nu sunt aşa de importante, cauza germană aflându-se într'o stare disperată.

După ce aceste metode au fost întrebuinţate în mai multe rânduri şi de ultimă dată în Iugoslavia, în Grecia şi în Creta, ele sunt reluate în cazul Rusiei.

Lumea se întreabă dacă mai există vreun englez care să se lase amăgit de această artă a guvernanţilor britanici de a ocoli lucrurile. Nu ştim deci cum va fi primit în viitor d. Eden la Manchestor, dacă d-sa va face acolo o încercare de a acoperi compatrioţilor săi, cu celebra sa îndemânare iulaică, prăbuşirea Rusiei.

In Germania, opinia publică nu s'ar putea amăgi aşa de uşor.

Fuehrerul a constatat în mod definitiv, în ultimul său discurs, că acum va avea loc o lichidare netă şi limpede între Germania şi Anglia. Numai după ce vor fi vorbit armele şi după ce, ca urmare, clica lui Churchill, Eden şi compania, care au prăbuşit poporul englez în nenorocire, va fi izgonită de către acelaşi popor, va fi venit timpul de a se vorbi de sondagii în vederea păcii. Şi atunci nu va fi vorba de propuneri de pace din partea Germaniei ci din partea Angliei.

Comentariile redactorului diplomatic al agenţiei „Stefani"

Roma, 13 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţiei „Stefani" declară că luarea de poziţie germană cu privire la svonurile răspândite de propaganda engleză asupra unei pretinse ofensive de pace, a stârnit adeziunea unanimă a poporului italian, care are asupra Angliei idei foarte clare.

Mai bine decât oricare altă ţară europeană, Italia cunoaşte, într'adevăr, consecinţele nefaste ale intrigilor britanice. Ea este deci convinsă că nu va putea exista pace şi securitate în Europa fără eliminarea totală a Angliei din viaţa politică şi economică a continentului.

Italia se asociază în întregime declaraţiei germane, după care conflictul dintre Axă şi Anglia nu poate avea decât o soluţie militară.

Numai după ce Marea Britanie va fi fost definitiv învinsă şi poporul englez va fi îndepărtat pe cei care l-au târît spre catastrofă, se va putea vorbi de pace.

Germania şi Italia au faţă de popoarele lor şi de popoarele continentului datoria imperioasă de a împiedica să se mai poată produce noui războaie, care să însângereze lumea. Acest ţel nu va fi atins decât atunci când englezii nu vor mai avea nimic de a face cu Europa şi vor fi suferit o înfrângere totală şi definitivă.

GENERALII VON SCHOBERT ŞI IOANIŢIU DECORAŢI „POST MORTEM" CU ORDINUL „MIHAI VITEAZUL"

Prin Inaltul Decret Nr. 2786 din 8 Octombrie 1941, s'a conferit decoraţiunile de război, următorilor ofiţeri:

Ordinul militar „Mihai Viteazul" clasa II-a „post mortem", Generalului de armată inspector Eugen cavaler de Schobert.

Ordinul militar „Mihai Viteazul" clasa III-a „post mortem", Generalului de divizie Ioaniţiu Alexandru.

CÂT AU PIERDUT STATELE UNITE DIN PRICINA GREVELOR

Washington, 13 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:

„New York World Telegram" anunţă că ministerul de răsboi a comunicat că dela 1 Ianuarie 1941 au fost pierdute din cauza grevelor 3,7 milioane zile de lucru în industriile de răsboi lucrând pentru armata de uscat. In această cifră nu sunt cuprinse zilele de lucru pierdute în arsenale, fabrici de aviaţie şi şantiere navale.

In prezent sunt 28 de greve în uzinele de armament importante; la ele participă 85.000 lucrători.

In mijlocul luptei, o clipă de răgaz. (P. P.)